ROLNIK

Bezpłatny dodatek — wychodzi co tydzień.

Rok 4 CHOJNICE, dnia 10-go lutego 1927 r. Nr. 6

Roboty ogrodnicze w lutym.

Sad i szkółki owocowe: W tym miesiącu powinno być ukończone cięcie drzew i krzewów owocowych. Wyjątek stanowią drzewka morelowe i brzoskwiniowe, które zostają pod lekkiem nakryciem, aż do okwitnięcia, gdyż chronić je trzeba tak przed zimnym jak i przed ostrymi wiatrami promieniami słońca, osłona zaś powinna być dość przewiewna, by owady miały przystęp do kwiatów. Gdzie drzewa owocowe są po większej części krzewiaste, cięcie ich ogranicza się do umiarkowanego przerzadzenia koron. Czas przeszczepiać stare, lub źle rodzące drzewa owocowe W szkółce szczepi się w szparę, klin lub przez kopulację krzewy i drzewa ozdobne, dalej czereśnie, śliwy, grusze, wreszcie jabłka. Gdy śnieg zniknie a ziemia nie zamarznięta i obeschła, trzeba się zabrać do siewu w szkółce, a obsiane zagony przykryć lekką warstwą starego skruszałego nawozu. Jeśli w jesieni nie posadzono wszystkich drzew, należy tę pracę ukończyć jak najprędzej. Zimowe miesiące są najodpowiedniejsze do wysiewania sztucznych nawozów potasowych i fosforowych; sole potasowe najlepiej wysiewać na śnieg. Drzewa i krzewy owocowe zasilać gnojówką. Uszkodzone paliki i wiązania przy drzewach owocowych, gdzie potrzeba, odnawiać. Sady nawozić, rozkładając i zakopując nawóz bydlęcy w promieniu koron drzew, względnie zasilać wymienionemi wyżej nawozami sztucznemi. Chcąc mieć wysokopienne drzewka porzeczkowe i agrestowe, kopulizuje się teraz dziczki ribes nigra i ribes aurea, wykopane jesienią i trzymane w szklarni w doniczkach. Zeszłoroczne szczepki można w szkółce przycinać na czopek. Zywopłoty strzyże się nożycami i oczyszcza. Czas na cięcie łozy winnej przyczem oczyszczają się częściowo z luźnej kory, pod którą mają siedlisko mszyce tarczówki i różne pczwarki innych szkodników. Drzewka z gładką skorą, opanowane przez mszycę tarczówkę, oczyścić ostrożnie ale dokładnie drucianą szczotką, poczem pomalować mlekiem wapiennem ze świeżego gaszonego wapna, albo zeszorować letniemi mydlinami z naftą. Wśród leżących pod krzakami liści agrestu i porzeczek zimują małe liszki bardzo szkodliwego agrestowca; liście trzeba starannie zgrabić i spalić.

W ogrodzie warzywnym. Siać w inspekcie ciepłym; arbuzy, melony, ogórki, sałatę, rzodkiewkę, karotę paryską, kalafiory (odmiany podane w styczniu). Przy końcu miesiąca przepikować siano w styczniu lub na początku lutego: kapustę, kalafiory, kalarepę wiedeńską, białą. Wysiać sałatę przeznaczoną do uprawy gruntowej z odmian: berlińska kamienna, Rudolfa, Tryumf W inspekcie umiarkowanym zasiać cebulę Maderę i holenderską oraz pory letnie. O ile ciepło pozwoli przygotować do siewu inspekt zimny. W piwnicy przebierać warzywa.

Taryfa płac za miesiąc styczeń 1927 r.

Komisja Pracy Pomorskiego T-wa Rolniczego w porozumianiu z organizacjami pracodawców i pracobiorców w rolnictwie na podstawie ceny żyta za ctr. pojedynczy 20 zł. 25 gr. ustaliła poniższe płace za miesiąc styczeń b. r.

Ręczniacy	11,81 zł.
Stróże, skotarze, oprzątacze, wartownicy	13,50 zł.
Fornale pracujący stale końmi	15,19 zł.
Włodarze	16,88 zł.
Owczarze kwalifikowani	18,56 zł.
Rzemieślnicy bez narzędzi	27,00 zł.
Rzemieślnicy z narzędziami	30,30 zł.

W powiatach gniewskim i tczewskim dla wszystkich kategoryj ordynarjuszy oprócz rzemieślników wzramian obniżonej ordynarji pensje wynoszą o 3 ctr. rocznie tj. miesięcznie 5 zł 05 gr. w powiecie starogardzkim o 2 ctr. rocznie więcej tj. miesięcznie 3 zł. 38 groszy.

Dla rzemieślników w powiecie gniewskim i tczewskim wzamian obniżonej ordynarji pensję wynoszą o 2 ctr. rocznie więcej tj. miesięcznie 3,38 zł a w powiecie starogardzkim o 1 ctr. rocznie więcej tj. miesięcznie 1,69 zł.

Zaciążnicy. Kateg. Ia, dziewczęta i chłopacy od 14—25 lat według obopólnej umowy. Kateg. Ib dziewczęta i chłopacy od 15—16 lat 0,51 zł. Kateg. IIa dziewczęta i chłopacy od 19—18 lat 0,85 zł. Kateg. IIb dziewczęta ponad 18 lat 0,94 zł. Kateg III chłopacy od 18 do 21 lat 1,19 zł. Kateg. IV chłopacy ponad 21 lat zdolni do wszelkiej pracy i do kosy 1,87 złotych.

Chałupnicy 1,62 zł. Dziewczęta i chłopacy wolnego robotnika otrzymują zapłatę w gotówce zaciążników odnośnej kategorji (9 gr. więcej).

Dla służby wiejskiej (gburskiej za m. styczeń 1927 r.) Parobcy i dziewczęta od 14—16 lat — 2 ctr żyta miesięcznie 40,50 zł. Parobcy i dziewczęta od 16—18 lat — 2 i ćwierć ctr. żyta miesięcznie 45,56 zł. — Dziewczęta ponad lat 18 i chłopacy do lat 20 — 2 ctr. 65 ft żyta miesięcznie 53,66 zł. — Robotnicy ponad lat 20 — 2 ctr. 90 ft. żyta miesięcznie 58,72 zł.

Dojarze. Wynagrodzenie dojarza wynosi według § 3 kontraktu dla szwajcarów ad 1 od sztuki krowy dojnej wołu roboczego, stadnika rozpłodowego 1,30 zł. zł, 2. od sztuki jałowizny powyżej 10 tygodni do dojścia do krowy dojnej lub wołu roboczego 0,85 zł, 3, za wychowanie zdrowego cielaka do 10 tygodni 0,85 złotych.

Płaca kobiet. Jako wynagrodzenie pobierać będzie żona pracownika za przepracowaną godzinę 0,34 złotych.

Wykaz

ziemi, obciążonej obowiązkiem parcelacyjnym na terenie Pomorza (bez wyłączeń).

Powiat	w ręku Polaków	w ręku Niemców
1. Działdowo	4 676 ha	4 588 ha
2. Lubawa	3.253 „	3.962 „
3. Brodnica	6 369 „	4 328 „
4. Wąbrzeźno	4.998 „	2 740 „
5. Toruń	6 899 „	5 219 „
6. Chełmno	6 762 „	6.883 „
7. Grudziądz	1 583 „	6 959 „
8 Świecie	1 932 „	10 760 „
9. Gniew	1.544 „	3 689 „
10. Tczew	2 664 „	3 226 „
11. Tuchola	3 516 „	1.713 „
12. Sępólno	1 041 „	4 816 „
13. Chojnice	4 091 „	3.129 „
14 Starogard	2 764 „	4 094 „
15. Kościerzyna	2.167 „	4 359 „
16. Kartuzy	232 „	5,243 „
17. Wejherowo	1 410 „	2 867 „
18. Puck	750 „	5.757 „
Razem:	56 646 ha	83.827 ha

Pożyczki nabywcom ziemi.

Ministerstwo Reform Rolnych podaje do wiadomości.

W najbliższych dniach ukaże się w druku rozporządzenie, wydane przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu w sprawie zasad dysponowania i administrowania funduszem zapomóg i i kredytu ulgowego.

Jako jedno ze źródeł pomocy finansowej przy wykonywaniu reformy rolnej zostało przewidziane w ustawie z grudnia r. 1925 utworzenie specjalnego funduszu, z którego byłyby udzielane w gotowiźnie długoterminowe pożyczki finansowe słabym nabywcom ziemi, parcelowanej zarówno przez Państwowy bank rolny jak i przez instytucje upoważnione i właścicieli prywatnych a nawet w wypadkach zasługujących na specjalne uwzględnienie i przy nabywaniu ziemi państwowej.

Zasady pomocy finansowej przy parcelacji są następujące:

a) nabywcy gruntów państwowych wpłacać winni z reguły przy nabyciu od 5 do 10 procent sumy szacunkowej. Pozostała część ceny kupna jest im kredytowana do zamortyzowania w ciągu czasu do lat 41 przy oprocentowaniu nie wyżej 6 procent rocznie. Na wpłacanie zadatku mogą być w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie udzielane pożyczki z funduszu zapomóg i kredytu ulgowego:

b) nabywcy gruntów Państwowego Banku Rolnego oraz prywatnych korzystają z pomocy finansowej P. B. R. w formie listów zastawnych tego Banku do wysokości $^2/_3$ szacunku gruntu, dokonanego przez P. B. R. Na opłacenie pozostałej części należności finansowo słabi nabywcy a przedewszystkiem pracownicy folwarczni, inwalidzi i zasłużeni żołnierze oraz przenoszący się właściciele karłowatych gospodarstw korzystać mogą z kredytu dodatkowego z funduszu zapomóg i kredytu ulgowego, spłacanego amortyzacyjnie przy oprocentowaniu 4 procent rocznie. Technikę udzielenia tego kredytu ustala wspomniane na wstępie rozporządzenie.

Nadto rozporządzenie to normuje udzielanie pomocy gotówkowej na inwestycje z tegoż funduszu zapomóg i kredytu ulgowego. Funduszem administrować będzie P. B. R., pobierając za swe czynności specjalne opłaty od pożyczkobierców, obliczone procentowo od sumy pożyczki.

Przyznawanie pomocy kredytowej z funduszu zostało powierzone prezesom Okręgowych Urzędów Ziemskich.

Rozmaitości.

Podwyższenie kapitału Państwowego Banku Rolnego. Ministerstwo skarbu postanowiło powiększyć kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego z 14 000.000 na 20.000 000 złotych.

Obniżenie kredytów inwestycyjnych dla samorządów. Ministerstwo skarbu przyznało na styczeń dla samorządów kredyty inwestycyjne na sumę 1.400.000 zł., co jest sinem obniżeniem w zestawieniu z rokiem ub., gdy kredyt wynosił 2.500 000 miesięcznie.

Płacono w ostatnich dniach.

Zlp za 100 kg.	Ceny podane w zł. polskich
Koniczyna czerwona świeża	400—450
„ biała świeża	360—400
„ szwedzka świeża	500—560
„ żółta	160—170
„ żółta w łuskach	70— 75
Inkarnatka	90—100
Przelot	230—250
Rajgras krajowy (życica)	100—120
Tymotka	80— 90
Seradela	24— 26
Wyka latowa	36— 37
Wiczka zimowa	100—120
Peluszka	33— 34
Groch wiktorja	80— 90
Groch polny	40— 48
Groch zielony	55— 56
Bobik	35— 40
Gorczyca	70— 80
Rzepak	75— 76
Rzepik	74— 76
Łubin niebieski siewny	20— 22
Łubin żółty siewny	23— 24
Siemie lniane	90—100
Konopie	60— 70
Mak niebieski	140—150
Mak biały	150—160
Tatarka	30— 32
Proso	25— 26

Ceny nabiału.

	Toruń	Grudziądz
Mleko za litr	0,34 zł	0,34 zł
Masło targowe detalicznie za kg	5,20 zł	5,40 zł
Masło mleczarskie detaliczn, za kg	6,40 zł	6,60 zł
Masło „ hurtowo za kg	6,— zł	6,— zł

Redaktor odpowiedzialny: Paweł Kaszubowski.
Drukiem i nakładem drukarni „Dziennika Pomorskiego" w Chojnicach.